

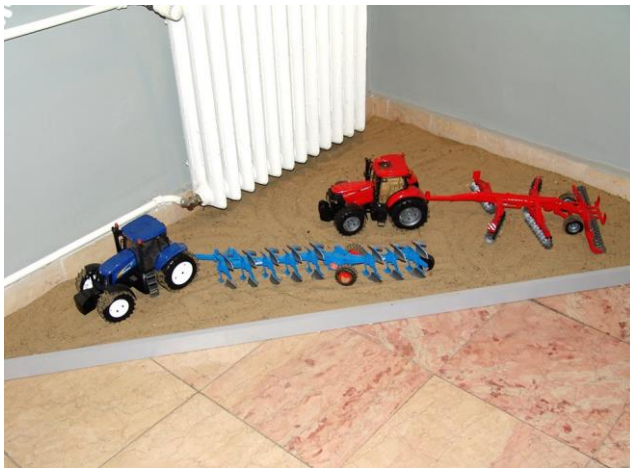
A part alatt...avagy hogyan készül a kenyér

Összegzés	
Szemponatok	Leírás
Cél és várható eredmény	A gyerekek megismerkednek a kenyérgabona fajtáival, termesztésével, feldolgozásával, hasznosításával; a kenyérbékesítés hagyományos módjával, népszokásokkal, hiedelmekkel, valamint témához kapcsolódó szólásokkal és közmondásokkal. A diákok megtudhatják, hogy melyek a talajmunkálás legfontosabb eszközei, és múzeumi tárgyak, valamint játékok segítségével szemügyre vehetik a gabonatermesztés munkafolyamatát.
Óraszám (45 perces óráként)	3X45 perc
Tartalmi elemek	<ol style="list-style-type: none"> 1. Búza, kenyér, élet kiállítás 2. A kenyér útja 3. A part alatt
Tantárgyi kapcsolatok (koncentrációs lehetőségek)	<ul style="list-style-type: none"> • Ének: daltanulás • Technika: bábkesztés • Anyanyelvi nevelés: kommunikáció, érvelés • Matematika: logikus gondolkodás fejlesztése
Kompetenciák, készségek, képességek	<p>Személyes kompetencia: ismeretszerző képesség, önértékelés, kreativitás, fantázia, képzelet fejlesztése, beszédfejlesztés</p> <p>Kognitív kompetencia: megfigyelés, összefüggések megértése, információk, adatok megszerzése, rendszerezése, értelmezése, problémamegoldás</p> <p>Szociális kompetencia: együttműködés másokkal, egymásra figyelem fejlesztése</p> <p>Kommunikáció</p>
Fontosabb tevékenység típusok, módszerek	<p>Frontális osztálymunka- tárlatvezetés, kommunikáció, beszélgetés, mesenézés, daltanulás</p> <p>Csoportmunka: csoporton belül feladatmegosztás a bábok készítésekor, társasjáték, kenyérbékesítés</p> <p>Egyéni munka: játék a makett gépekkel</p>
Értékelési, önértékelési formák	<p>Az értékelés tartalma:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) produktum értékelése: egyéni- és csoportmunka, adat- és információszerzés, dal éneklése 2) készségek, képességek értékelése: megfigyelőkészség, összefüggések keresése, kreativitás, döntési képesség, feladatmegosztás, együttműködés. <p>Az értékelés módszere:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tanári értékelés szóban (egyéni, mely folyamatos, egész órán át tartó, csoport-, és osztályértékelés); 2) tanulói csoportok önértékelése, véleményalkotás a másik csoport munkájáról <p>A rendszeres csoportértékelések eredménye részben beépül a tervező, fejlesztő munkába.</p> <p>Tanulói fejlesztés a tanári visszajelzések alapján.</p>

Előkészületek, eszközök, anyagszükséglet	Íróeszköz, a kiállítás tárgyai, nagyméretű dobókocka, bábok és feladatok a játékhoz, szólások, közmondások gyűjtése, projektor és számítógép (mese), filc, olló, ragasztó, fakanál
Források (pontos hivatkozással)	http://kecskemet.hu/?r=701&c=23742 http://www.delmagyar.hu/belfold_hirek/a_buza_utja_8211_a_termofoldtol_az_asztalig/2024930/ http://kovacsneagi.qwqw.hu/?modul=oldal&tartalom=1115363 http://www.youtube.com/watch?v=MVqGxs77FRQ
A kipróbálás helye, időpontja, a kipróbáló pedagógus és csoport	Kecskeméti Belvárosi Zrínyi Ilona Általános Iskola II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola 1. a természettudományos irányultságú osztály 2013/2014. tanév Müller Mónika
Ötletek, tippek	Ismeretek otthoni továbbadása a szülőknek, testvéreknek Kenyérsütés közösen vagy otthon Boltban található különféle gabonákból sütött termékek gyűjtése és kóstolása Színezők Szélmalom és traktor makett készítése Szólás-mondás párosító kártyák
Változatok, lehetőségek	Pékség látogatása Madárijesztő fakanálbáb készítése Terménykép készítése különböző gabonamagok felhasználásával kenyérlángos-, és cipósütés

A foglalkozás menete	
1. Búza, kenyér, élet kiállítás	
Szempontok	Leírás
1. Problémák, jelenségek, gyakorlati alkalmazások, ismeretek	<i>Hogyan zajlik napjainkban és hogyan régen a gabonatermesztés és a kenyérsütés? Milyen gépek, eszközök segítségével jut el asztalunkra a mindennapi kenyér?</i>
Fejlesztési célok	<i>Ismerjék meg a búza útjának állomásait – az őszi szántástól az őrlésig, a kenyérsütést.</i>
Tevékenységek (időkerettel)	<ol style="list-style-type: none"> 1) <i>Beszélgetés az otthoni kertben végzett munkáról (5')</i> 2) <i>Tárlatvezetés, közben irányított beszélgetés (30')</i> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Ritka búza, ritka árpa, ritka rozs (Mit ültettek?)</i> - <i>A vetéstől az aratásig (Milyen szerszámokat használtak régen és ma?)</i> - <i>Malomfajták</i> - <i>A búza felhasználása</i> - <i>Kisütöttem a lisztet. (a liszt fajtái)</i> - <i>„Kenyérsütéskor az angyalok ott tanyáznak a kéményen” (kovászolás)</i> - <i>„Amíg nem csorog a gerenda...” (dagasztás)</i> - <i>„Fehér kenyér dagadjon fűzfa tekenőben ...” (kiszakítás és kelesztés)</i> - <i>„ Sülj áldott, pirulj áldott” (sütés)</i> - <i>Hiedelmek, szólások, közmondások</i> 3) <i>A kicsi dió c. magyar népmese megtekintése (7')</i> 4) <i>Összegzés (3')</i>
2. A kenyér útja	
2. Problémák, jelenségek, gyakorlati alkalmazások, ismeretek	<i>Évszázadokkal ezelőtt az emberek mindennapjait átszötte a gabonatermesztés és a kenyérsütés munkafolyamata, a jó termésért való aggodás és a különböző szokások, hiedelmek. Milyen volt a kenyér készítése, milyen gépekkel dolgoznak ma a földeken? Megszerzett tudásukat gyarapítják, alkalmazzák, elmélyítik a társasjáték során.</i>
Fejlesztési célok	<i>A környezeti nevelés, globális nevelés, egészségtudatosságra nevelés kapcsolatait ismerje fel, érzékelje többféle érzékszerve által. Térbeli tájékozódás fejlesztése. Anyanyelvi nevelés fejlesztése, mely minden kognitív képesség fejlesztés alapja</i>
Tevékenységek (időkerettel)	<ol style="list-style-type: none"> 1) <i>A makettek, műtárgymásolatok segítségével megtapasztalhatják a földművelés, vagy a kenyérsütés folyamatát kézzelfoghatóan. (20')</i> 2) <i>Óriás Gabonatábla társasjáték (20')</i> 3) <i>Eredményhirdetés, jutalmazás (5')</i>
3. A part alatt	
3. Problémák, jelenségek, gyakorlati alkalmazások, ismeretek	<i>A hagyományos paraszti gazdálkodás és háztartás, a sokszor erőn felüli munka ma már csak néprajzi tanulmányokban, irodalmi alkotásokban, dalokban, kiállításokon él tovább.</i>

	<i>Megszerzett tudásukat elmélyítik a daltanulásakor.</i>
Fejlesztési célok	<i>Régen a földből élt az ember, s az ember által élt, termett a föld. A természettudományos nevelés kapcsolódik a művészeti neveléshez a bábkészítés és daltanulás kapcsán.</i>
Tevékenységek (időkerettel)	<ol style="list-style-type: none"> 1) Videó megtekintése: A part alatt (5') http://www.youtube.com/watch?v=MVqGxs77FRQ 2) A kenyér készítésének lépései a búzavetéstől az asztalunkra kerülésig. (5') 3) Háromféle fakanálbáb (róka, medve, macska) alkotása csoportmunkában (20') 4) Daltanulás mozgással (10') 5) Előadás, értékelés (5')

Tanári tevékenységek	
Szempontok	Leírás
Motiváció	Beszélgetés az otthoni kerti munkákról, a kenyér fontosságáról. Játék a makettekkel. A dal megtekintése.
Kérdésfeltevés	Kinek van otthon kertje? Mit szoktatok ott csinálni? Milyen szerszámokat használtok? Mit ültettek? Milyen szerszámokkal vágják le régen és ma a gabonát? Milyen malomfajtákat ismersz? A búza mely részeit lehet még hasznosítani? Melyek a kenyér készítésének lépései? Milyen állatokat figyeltél meg a dalban?
Visszajelzések	Mesélés a társaknak és otthon. Tudatosan egészséges kenyér választása a boltban. Éneklés, a dal eljátszása szünetekben is.
Értékelés	Pozitív megerősítés, értékek kiemelése.

Tanulói tevékenységek, tanulók bevonása	
Szempontok	Leírás
Tények, adatok használata	http://kecskemet.hu/?r=701&c=23742 http://muzeum.kecskemet.hu/cifra/
Tudományos bizonyítékok gyűjtése	http://www.agr.unideb.hu/ebook/szantofoldinovenyek/szrmazsa_jelentsge_felhasznlsa1.html
Együttműködés, feladatok kidolgozása, elemzés	<p>Búza, kenyér, élet kiállítás</p> <p>A gyerekek először az otthoni kertben végzett munkáról beszélgetnek.</p> <p>Majd a tárlatvezetés alatt megfigyelik a kiállított tárgyakat, közben irányított beszélgetés folyik. A következő kérdésekre keresik a választ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mit ültettek? Milyen gabonaféléket termesztett a magyar parasztság? - Milyen szerszámokat használtak? Mik voltak a talajmégmunkálás eszközei? - Mely hónapokban vetették a gabonát? - Milyen kártevők veszélyeztetik a fejlődő búzát? - Melyek a gabonatermesztés munkafolyamatai? - Milyen malomfajtákban őrölték a lisztet? - A búza mely részét lehet hasznosítani? - Milyen liszteket ismerünk? - Mik a kenyérbélesztés szakaszai és tárgyai? - Keressünk szólásokat, közmondásokat, melyekben szerepel a kenyér szó? - Milyen hiedelmeket ismersz a búzával kapcsolatban? <p>Végül A kicsi dió c. magyar népmesét tekintik meg.</p> <p>A kenyér útja</p>

	<p>A tanulók egy szórakoztató, interaktív, tanulságos, látványos néprajzi tárlat megtekintése után próbálják ki az ott fellelhető maketteket, játsszák el a búza vetését és betakarítását, a kenyérsütést.</p> <p>Óriás Gabonatábla játékszabályát ismerik meg a tanító közlése alapján, közösen megbeszélik azt. Csapatok játszanak egymás ellen egy óriás társasjátéktáblán nagy dobókocka és bábuk segítségével. A táblán csak úgy haladhatnak tovább, ha helyesen válaszolnak a feltett kérdésekre, ami kapcsolódik a kiállításon látottakhoz. Eredményt hirdetnek, jutalmaznak, közösen értékelnek.</p> <p>A part alatt Először egy videót tekintenek meg. (A part alatt) http://www.youtube.com/watch?v=MVqGxs77FRQ Megbeszélik a kenyér készítésének lépéseit a búzavetéstől az asztalunkra kerülésig a dal alapján. (szöveg mellékelve) Majd háromféle fakanálbábot (róka, medve, macska) készítenek csoportmunkában. Az egyes csoportok egy-egy asztalnál ülnek, ők egyfajta bábót készítenek, így segíteni tudják egymás munkáját is. Az elkészült fakanálbábokkal mozgással megtanulják a dalt, és el is játsszák azt. Az ének megtanulásában állatképek is segítenek, melyek mutatják a helyes sorrendet. Végül előadják a dalt és értékelnek.</p>
Régi és új koncepció megfogalmazása	<p>Tematikus foglalkozásainkat a gyermekek életkori sajátosságainak figyelembe vételével a búza, kenyér, élet téma köré rendeztük. Célunk az együttműködés, kreativitás, által a személyiség fejlesztése és a mezőgazdasági munka iránti érzékenység kialakítása.</p> <p>Régi koncepció: a kenyér megléte természetes, csak meg kell venni a boltban.</p> <p>Új koncepció: A búza ültetésétől a kenyér asztalra kerüléséig sok ember sokat, keményen dolgozik. Vigyáznunk kell a környezetünkre!</p>
Értékelés	<p>Az értékelést folyamatosan, valamint a modul végén összegzésszerűen is elvégezzük.</p> <p>Az értékeléskor megerősítjük a tanulókat az ismereteikben. Értékeljük egyéni munkájukat: az információszerzést, a megfigyelőkészségüket, önállóságukat, kreativitásukat, feladatmegosztásukat, együttműködési készségüket.</p> <p>Az értékelés módszere:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tanári értékelés szóban (egyént, csoportot, osztályt); 2) csoportértékelés

A part alatt

A part alatt, a part alatt
Három varjú kaszál, három varjú kaszál.
Róka gyűjti, róka gyűjti,
Szúnyog kévét köti, szúnyog kévét köti.

Bolha ugrik, bolha ugrik,
Hányja a szekérre, hányja a szekérre.
Mén a szekér, mén a szekér,

Majd a malomba ér, majd a malomba ér.

A malomba, a malomba
Három tarka macska, három tarka macska.
Egyik szital, másik rostál,
Harmadik követ vág, harmadik követ vág.

Szürke szamár vizet hoz már,
Tekenőbe tölti, tekenőbe tölti.
Tehén dagaszt, tehén dagaszt,
Kemencébe rakja, kemencébe rakja.

Medve várja, medve várja,
Kisült-e a cipó, kisült-e a cipó.
Tyúk a cipót csipegeti,
Hangya morzsát szedi, hangya morzsát szedi.